

TOEKOMST LANDBOUW IN VEENWEIDENGEBIEDEN

Barend Meerkerk

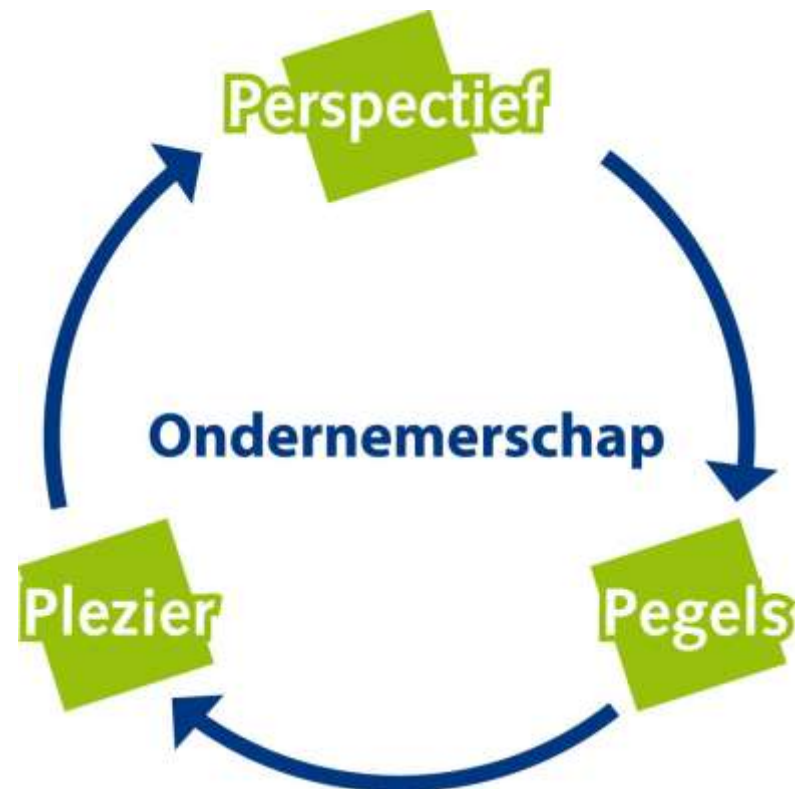
b.meerkerk@ppp-agro.nl

06-53670143

WIE ZIJN WIJ BIJ PPP-AGRO ADVIES?

Wij staan voor een toekomstgerichte melkveehouderij

- Adviseur en sparringpartner
- Voor boer, overheid en bedrijfsleven
- Kantoor bij KTC Zegveld
- Verstand van boeren op klei en veen in West Nederland

WAAR ZITTEN ONZE KLANTEN?

BEDRIJFSADVIES

Bedrijfsadvies

Ondernemingsplan

Praktijkbegeleiding

Bedrijfsanalyse

Financieel advies

Toekomstgesprek

Procesbegeleiding

Coaching

Hoe ziet mijn toekomst eruit?

PRAKTIJKBEGELEIDING

Bemesten is maatwerk

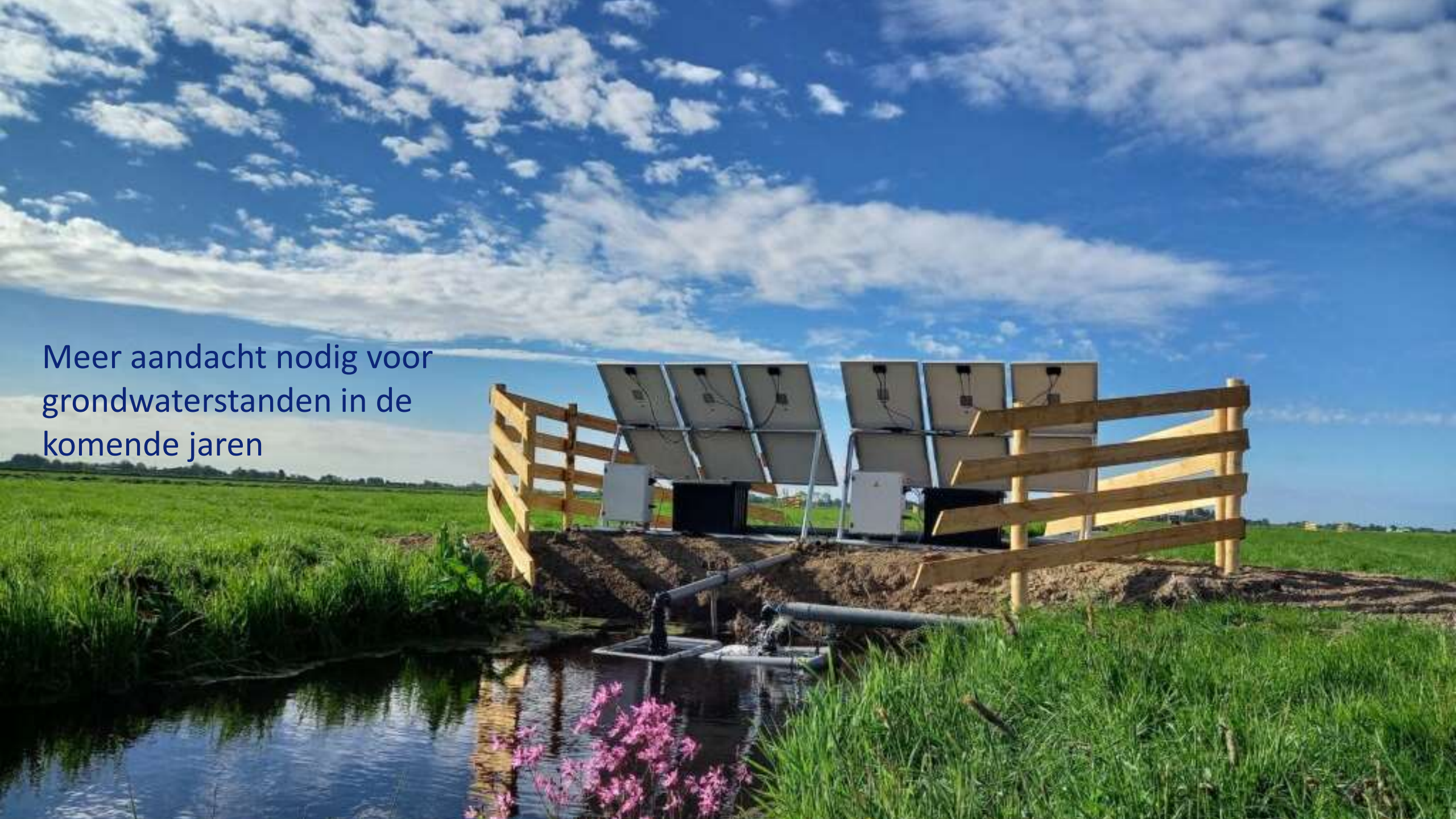
*Rantsoen bestaat
vooral uit gras*

Biodiversiteit is belangrijk,
70-80% doet aan agrarisch
natuurbeheer en vindt het ook
leuk om te doen

Meer aandacht nodig voor
grondwaterstanden in de
komende jaren

Bestaande kennis goed overdragen is minstens zo belangrijk als nieuwe kennis ontwikkelen.

Samen vormgeven aan landbouw met toekomstwaarde

LEES MEER OVER DE ADAPTIEVE AANPAK

BEKIJK DATA UIT DE KRIMPENERWAARD OP: [WAARDEDATA.NL](https://www.waardedata.nl)

KIJKJE IN DE WERELD VAN DE BOER,

- Lessen voor u?

IS ER VOLOP TOEKOMST VOOR DE MELKVEEHOUDERIJ?

Barend Meerkerk en Aart Pellikaan

OF:

ER IS VOLOP TOEKOMST VOOR DE MELKVEEHOUDERIJ!

Barend Meerkerk en Aart Pellikaan

*“WIE DENKT ER DAT ER OVER
30 JAAR NOG KOEIEN
GEMOLKEN WORDEN?”*

Boeren hebben toekomst!

LES 1: TRANSITIE

- Veranderen is van alle tijden
- Elke plek kent zijn eigen (on)mogelijkheden, die moet je wel kennen en er mee om kunnen/ willen gaan
- Zonder goed vergezicht geen heldere koers (waar moet je naartoe?)
- Op dit moment is melkveehouderij meest perspectievolle manier van grondgebruik, nieuwe initiatieven zijn vooralsnog geen bruikbaar alternatief
- In de kern is melkveehouderij waarde toevoegen aan de biomassa die groeit. Vanuit de pure kringlooplandbouwgedachte is het meer logisch melkvee te houden op veen dan op geschikt bouwland op klei en zand

De positie van vrouwen in de agrarische sector moet worden versterkt en verbeterd

WELMA VERMAE
INVENTARIS LID VERBOD EN BELEID

Aanvraagprijs **Fluo** 40,00 + 0,00 | **Melk** (NL) 37,50 + 2,50 | **Tarwe** (NL) 201,75 + 0,75 | **Veevoerkans** (NL) 1,90 + 0,00 | **Stroom** (NL) 0,001 + 0,000

Toekomstgericht

Bedrijf kiest met Sphera voor emissieverlaging en meer meststromen

VECHT 20

Boerenmarkt

Vliegerijs start voor nieuw Noord-Hollands evenement

REK 11

Taboer

Mentale gezondheid agrariërs een jaar lang centraal gezet

LTO NOORD 29

MESTCRISIS HOE HET MELKSTAFET EN PENTE VERBODEN

Gebrek aan liquiditeit is grootste probleem bij melkveehouders

■ Kwart heeft zorgen om geld

■ Kritieke melkprijs op 47 cent per kilo

■ Problematiek roept tot samenwerking

WILLEM VAN OOSTEROM

Lidderorganisaties hebben aan de bel en de laatste weken een advies van Landbouw Noord-NL bereikbaar. Het is niet voor het te dagen van de mestcrisis. Melkveehouders kunnen niet meer om of betalen voor kost zoveel. De alarm van de mestcrisis, opstaan een wat vroeger en sticht-organisatieorganisatie samen om de al overde mestmarkt verder uitbreiden. Deze maanden kunnen om de huidige financiële situatie van de melkveehouder in Nederland te denken. Is dit gesprek, lobbytaal om wat gedaan te krijgen of is de situatie echt zo ernstig?

Loonbedrijf heeft uit het Zuid-Hollandse Noordeloos rijt mest uit met sleepstangen. Bij lang niet alle melkveehouders wordt de mest opgehaald. Foto: Dirk van

SOMBER BEELD

Financiële experts bevestigden het sombere beeld. 'Ik zie echt wel waarom op moet staan', zegt Eick. 'Bij de branchespecifieke melkvee bij accountantsbedrijf'. 'Er is een flinke kostenverhoging geweest bij melkveehou-

den door de mest?

den, maar kosten voor mestafvoer zijn wel een belangrijke factor.

De melkveehouderijsector geeft en maakt nu echte oplossingen zijn er niet, stelt sectorleider melkveehouderij Hans Schulte van Houthouders en accountants. 'Men heeft de mond vol van extensie-

ring, maar groot is flauw.'

Toen het nu eens bekend werd dat de regionale stapsgewijs afbouw zou worden, berekenden we dat dit voor melkveehouders een kostprijsverhoging van 1,5 tot 3 cent per liter melk zou betekenen', vervolgt Schulte. 'Toen gingen we nog

trif van een ophaalbijdrage van 15 euro per ton rundveedrijfmest. Inmiddels liggen de prijzen tussen de 25 en 30 euro. De kostprijsverhoging voor mest per liter melk ligt daarvoor zeker twee keer zo hoog.'

Volgens Hoksbergen staat ongeveer een kwart van de melkvee-

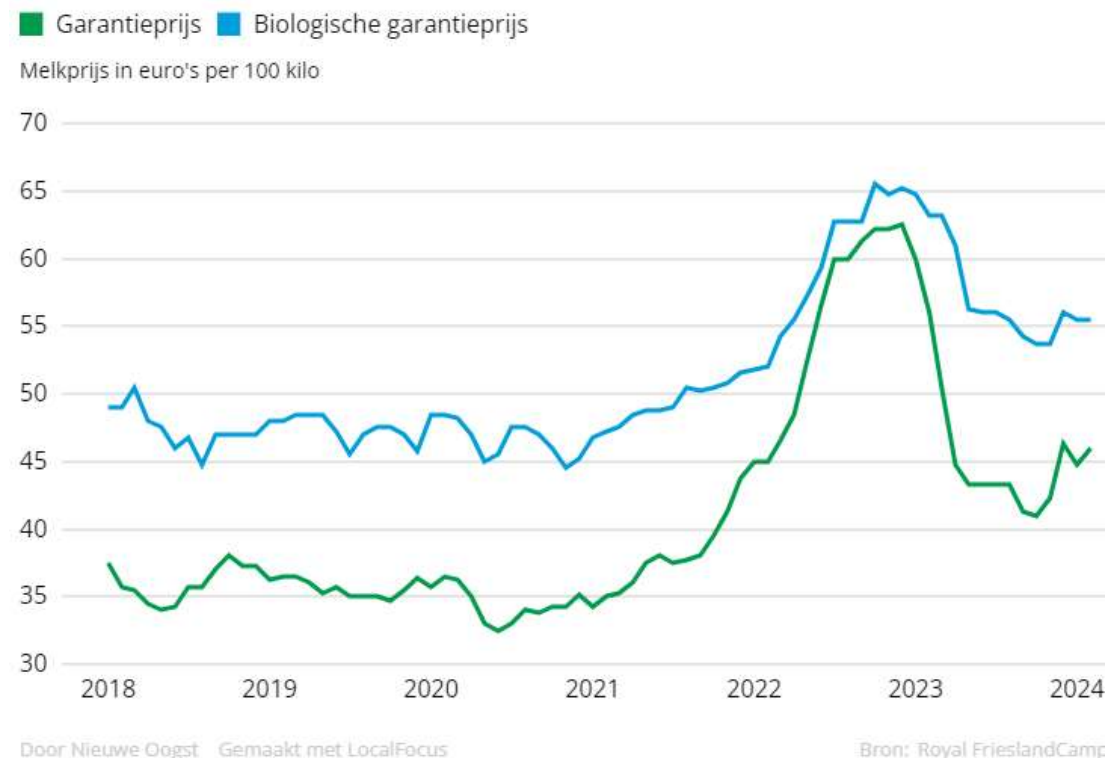
drijven er financieel goed voor. Een kwart heeft het moeilijk. De rest kan rondkomen, maar daar is alles mee gezegd. 'In die middengroep zit het probleem, er zijn bedrijven die nu vastlopen in hun liquiditeit. Die bedrijven zitten in alle categorieën.'

KOSTPRIJS IN NEDERLAND (2023)

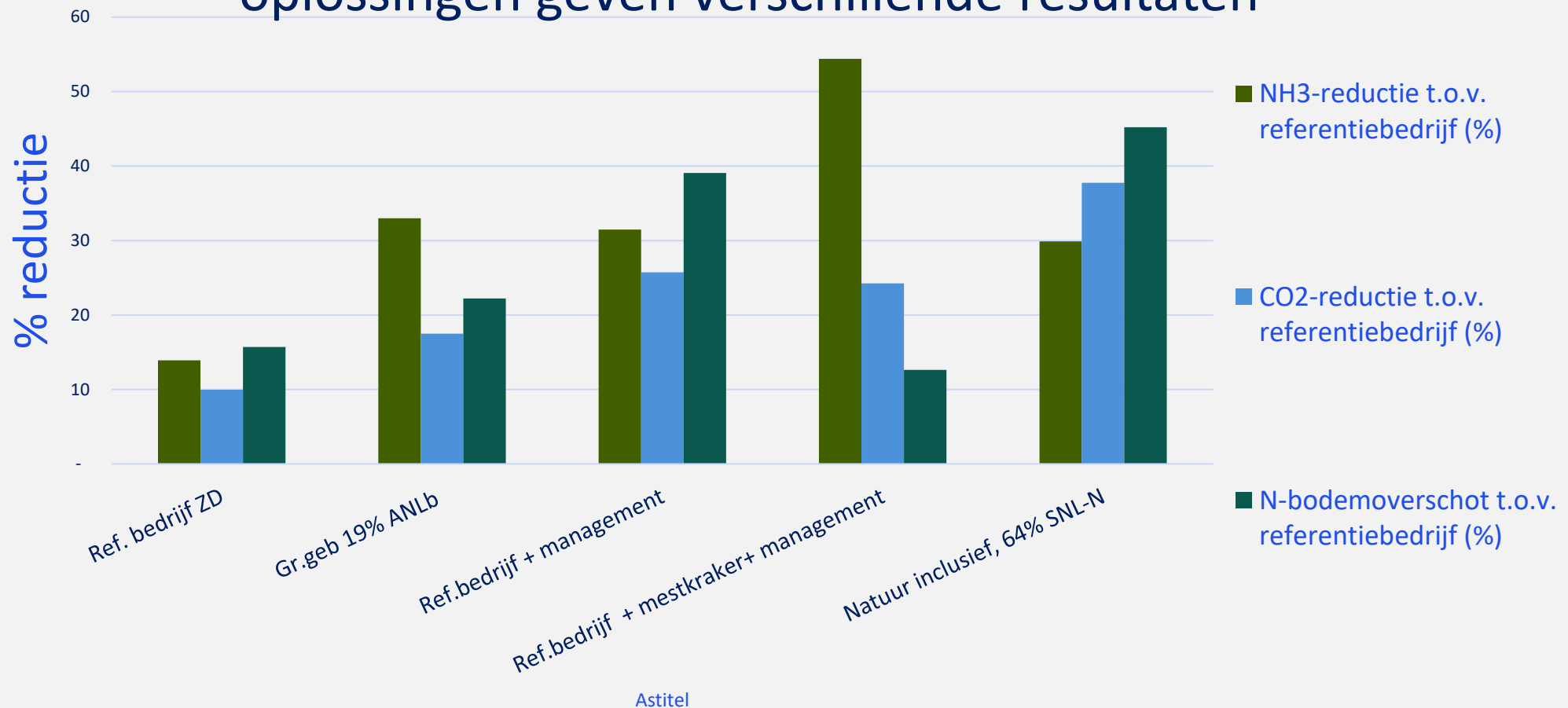
MELKPRIJS

Benodigde opbrengstprijis melk en percentage bedrijven

Benodigde opbrengstprijis melk	Aandeel Melkveebedrijven
<39 cent	8%
39-43 cent	14%
43-47 cent	32%
47-51 cent	24%
>51 cent	22%

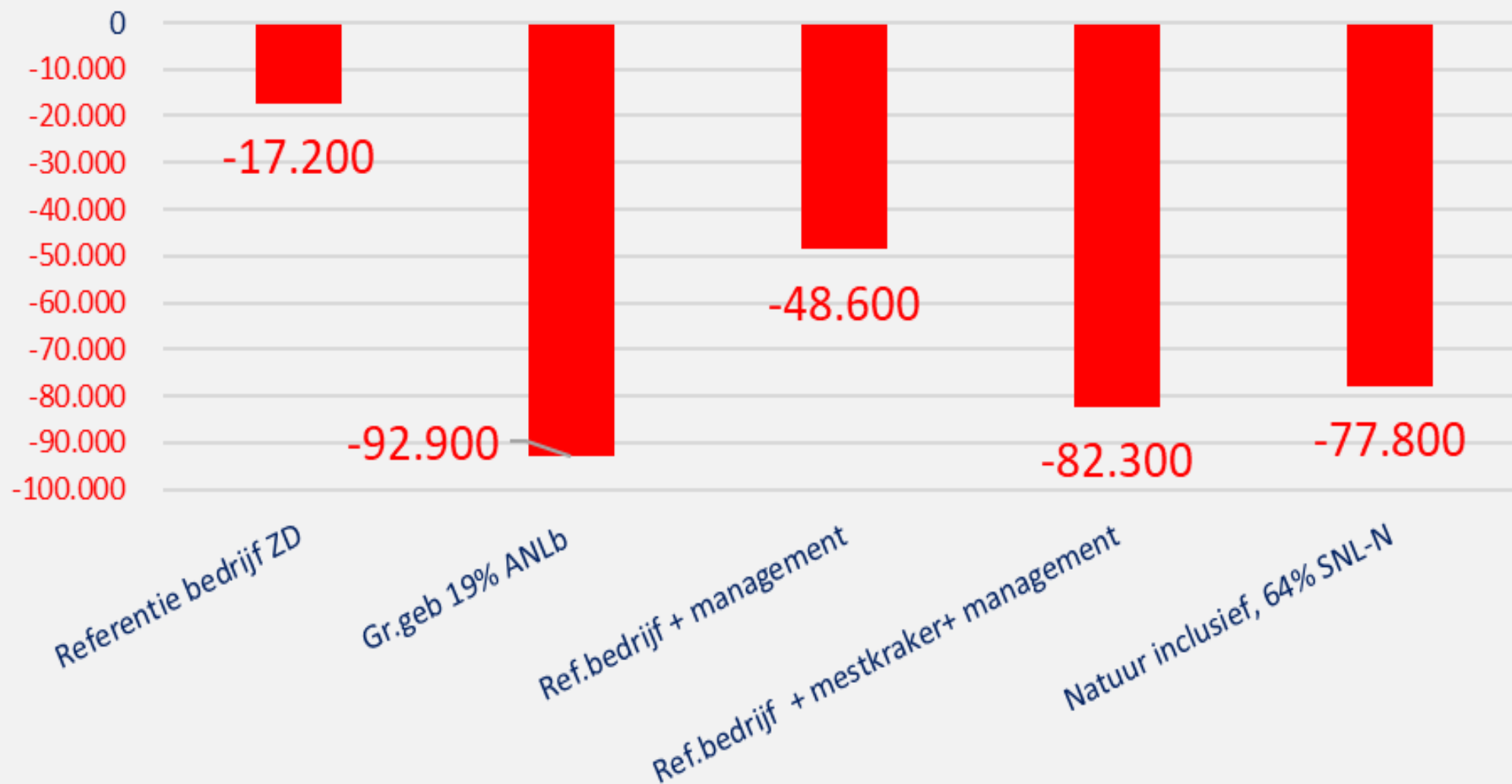

Reductie KPI's (% t.o.v. referentie) oplossingen geven verschillende resultaten

F

Vershil bedrijfsresultaat t.o.v. referentiebedrijf

PPP-

DVIES

LES 2: ECONOMIE

- Er is vrijwel geen geld beschikbaar om te investeren op dit moment bij huidige melkprijs.
- Investeer als overheid niet alleen in beëindiging maar óók in doorgaande bedrijven
- Een transitie kost veel geld
- Je kunt wel geld verdienen met extensief ZIJN, maar komt geld tekort om extensief te WORDEN als je op eigen kracht moet doen
- Je kunt niet groen doen als je rood staat.

AFBOUW DEROGATIE, GEVOLGEN VOOR EEN GEMIDDELD BOERENBEDRIJF OP DE VEENWEIDEN (1)

- Gemiddeld bedrijf
- 50 hectare, 100 melkkoeien
- Hoeveel mestafvoeren
- Met derogatie: geen
- Zonder derogatie:

AFBOUW DEROGATIE, GEVOLGEN VOOR EEN GEMIDDELD BOERENBEDRIJF OP DE VEENWEIDEN (2)

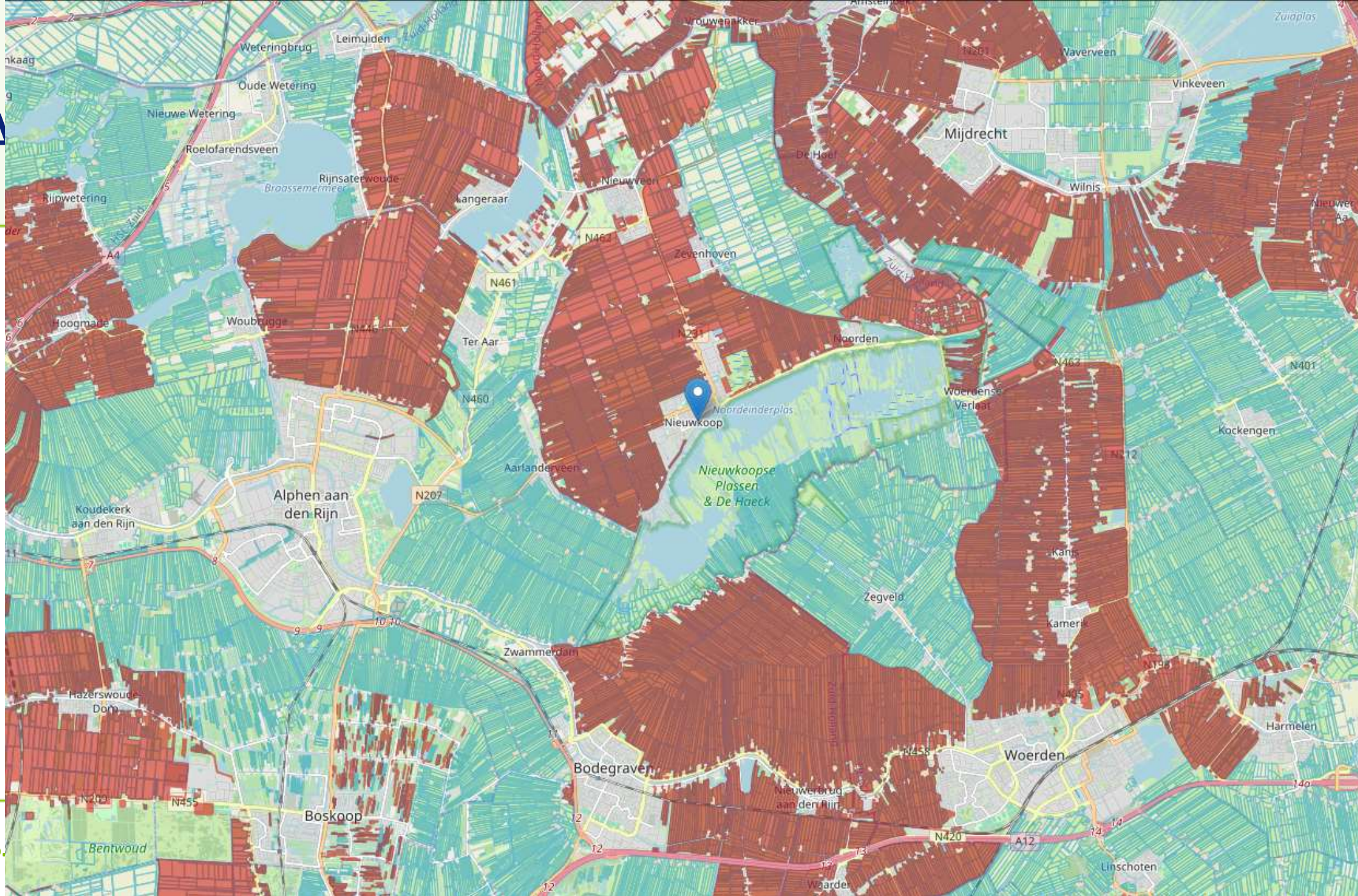

.....EN KUNSTMEST WEER AANKOPEN

A

PPP

OVIES

WETTELIJKE KADERS EN RICHTLIJNEN

2027

De chemische en ecologische waarden volgens de KRW moeten zijn gerealiseerd, of alle mogelijke maatregelen genomen. In boerensloten is de ecologie leidend. In 2020 was 70-100% van het doel gehaald.

2030

49% broeikasgasreductie t.o.v. 1990 waarvan 1Mton uit veen (minder bodemdaling = minimaal 21% minder dan nu het geval is).

2030

Min. 50% van de natuurgebieden onder de KDW (= minimaal 26 % reductie in binnenlandse stikstof uitstoot)

2035

74% van de natuurgebieden onder KDW. (= minimaal 50% reductie in binnenlandse stikstof uitstoot).

2050

95% broeikasgasreductie t.o.v. 1990; wettelijk vastgelegd waarvan 6Mton uit veen (minder bodemdaling). Dat betekent dat landbouw en landgebruik klimaat neutraal moeten zijn.

LES 3: VERANDERENDE (MEST)WETGEVING

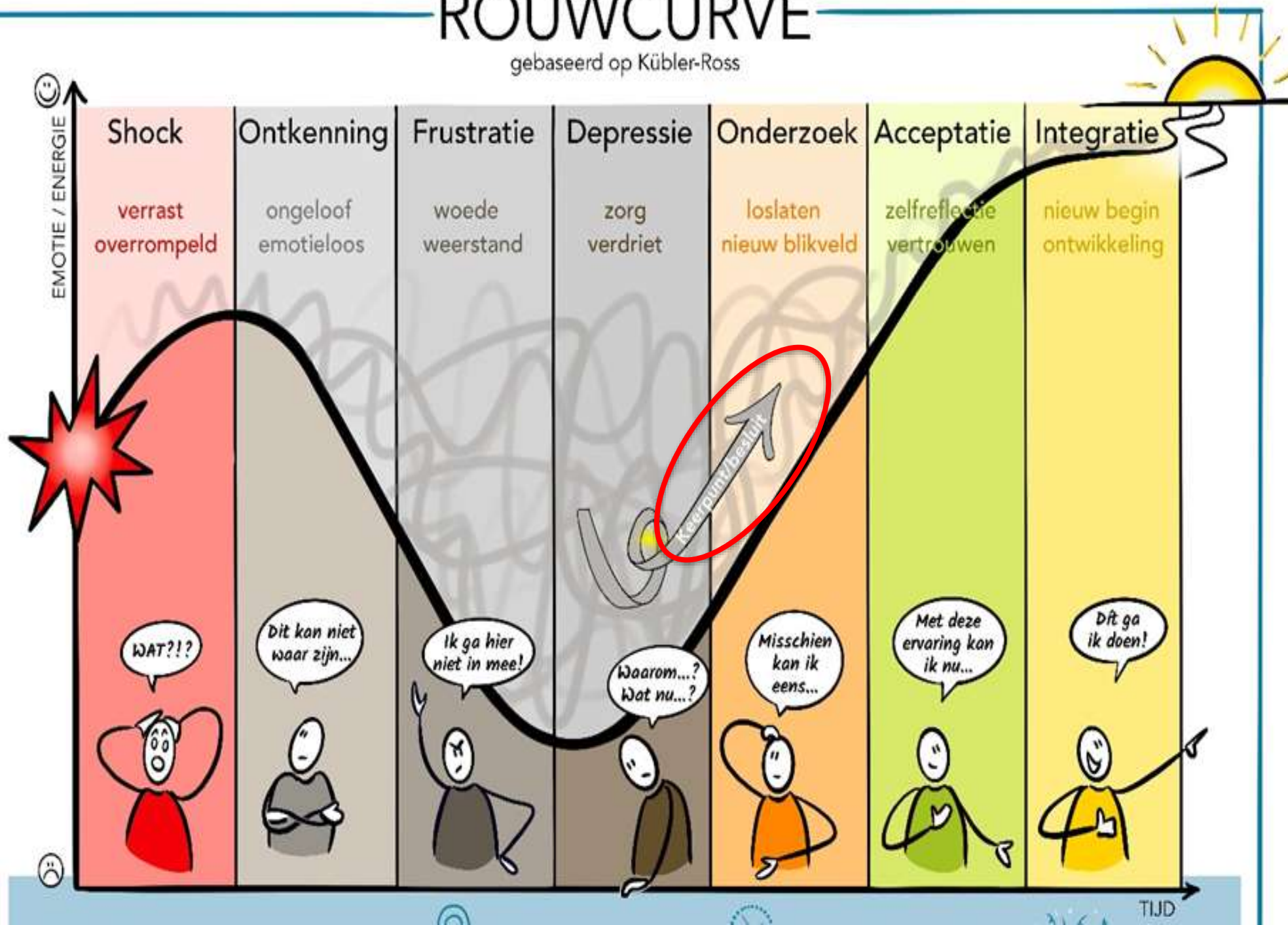
- De snelle verandering van wettelijke kaders en richtlijnen zorgt voor grote financiële problemen en veel stress op de boerenbedrijven, met name vanwege de snelheid en te weinig afzetmogelijkheden
- Alleen met drastisch minder vee of een wetsaanpassing is een crash te voorkomen. Maar: minder vee is óók minder inkomsten terwijl er al geld te weinig is
- Zorgt ook voor veel extra zwaar vrachtverkeer op de plattelandswegen

HOE VEEHOUDERS HET NU BELEVEN

ROUWCURVE

gebaseerd op Kübler-Ross

LES 4: WAT MOET JE ALS BOER DOEN?

- Wie wil blijven gaat méér rekenen, moet meer rekenen, wat ga je als boer oppakken en met wie?
- Stop je energie in de juiste zaken voor je bedrijf!
- Door wie of wat laat je je inspireren? Denken in Mogelijkheden brengt je verder dan Denken in Problemen.
- Goede raad is duur, er niet naar luisteren kost kapitalen!

LES 5: WAT KUN JE ALS GEMEENTE DOEN?

- Zie de gemeente ook als mogelijk maker in de transitie; denk vanuit mogelijkheden en kansen
- Zorg voor een kort lijntje met andere overheden zoals provincie en waterschap, en stem zaken af met elkaar
- Trek ook samen op met de boeren, zorg dat je elkaar verstaat, hoort en dat je er wat mee doet
- Maak (nog meer?) werk van de PAS melders en andere categorieën die nu in onzekerheid verkeren vanwege het ontbreken van een vergunning
- Bouwbloksgrootte in relatie tot bedrijfsontwikkeling
- Vergunningen voor mogelijk maken andere (neven) takken
- Verwijzen naar plattelandscoaches

Bel gerust nog eens bij een vraag,

Barend Meerkerk

06-53670143

b.meerkerk@ppp-agro.nl